

Omkostnings- vurdering af Lydbyggeren

December 2015

Publikationen er udgivet af
Socialstyrelsen
Edisonsvej 18, 1.
5000 Odense C
Tlf: 72 42 37 00
E-mail: info@socialstyrelsen.dk
www.socialstyrelsen.dk

Forfatter: Center for Data, Analyse og Metode
Udgivet 28-01-2016

Download eller sesti til rapporten på www.socialstyrelsen.dk.
Der kan frit citeres fra rapporten med angivelse af kilde.

Indholdsfortegnelse

Indledning	4
Kort om metoden	5
Input og antagelser	6
<i>Kilder</i>	6
<i>Scenariefikation</i>	6
<i>Omkostningskomponenterne</i>	6
Resultater	8
Bilag A: Modellen for omkostningsvurderinger	9

Indledning

Socialstyrelsens mål er at arbejde videns- og evidensbaseret. Vi har derfor fokus på at udvikle og implementere indsatser, der er veldokumenterede og baseret på viden om målgruppe, metode, implementering, effekter og økonomi.

Viden om økonomi indebærer optimalt set to elementer: Et estimat for omkostninger forbundet med indsatsen og et estimat for de forventede nettogevinster, der følger af indsatsens formodede effekt. I denne rapport præsenteres **omkostningsvurderingen af Lydbyggeren**. Vurderingen er lavet med Socialstyrelsens model til omkostningsvurderinger. Denne beskrives kort i bilag A. For yderligere uddybning henvises til Socialstyrelsens Quickguide til vurdering af omkostninger ved sociale indsatser og metoder¹.

Omkostningerne beregnes som de gennemsnitlige omkostninger pr. deltagerforløb i et specificeret scenarie. Resultatet af omkostningsvurderingen være et andet, hvis forholdene i scenariet ændres.

En samlet omkostningsvurdering består af et kvantitativt estimat sammen med en kvalitativ beskrivelse af de omkostningselementer, der ikke kan kvantificeres og/eller værdisættes. Begge dele behandles ligeværdigt i den samlede omkostningsvurdering.

¹ <http://socialstyrelsen.dk/filer/tvaergaende/socialstyrelsens-viden/quickguide-til-omkostningsvurderinger.pdf>

Kort om metoden

Lydbyggeren (LB) er i Danmark den mest udbredte metode til sprogræning af børn med verbal dyspraksi i alderen 3-7 år. Metoden går ud på at opbygge de udtalemæssige færdigheder hos barnet skridt for skridt. Metoden stammer fra Storbritannien, hvor studier har vist gode resultater, hvis der arbejdes intensivt ud fra Nuffield-metodens manual.

Generelt har der været få udfordringer i udarbejdelsen af omkostningsvurderingen, da metoden er velbeskrevet og afprøvet i en dansk kontekst.

I forbindelse med omkostningsvurderingen har der været enkelte analyse-mæssige udfordringer, da nogle oplysninger ikke umiddelbart har været kvantificerbare, hvorfor disse i stedet vil blive beskrevet kvalitativt. Det drejer sig om udredning af barnet og transport.

Input og antagelser

Kilder

Input til analysen stammer fra følgende kilder:

- <http://vidensportal.dk/handicap/Born-og-unge-med-verbal-dyspraksi/indsatser/Lydbyggeren>
- www.ndp3.org

Derudover har Center for Handicap hos Socialstyrelsen bistået med yderligere oplysninger om LB.

Scenariet specificering

Omkostningsvurderingen bygger på et scenarie, hvor et barn er blevet diagnosticeret med verbal dyspraxi, og hvor logopæden i kommunens pædagogiske-psykologiske rådgivning vælger at anvende LB i indsatsen for barnet. I dette tilfælde etableres et fast samarbejde mellem logopæden, barnets forældre og eventuelt barnets institution eller skole.

Et individuelt forløb varer som minimum 1 år med to træningssessioner om ugen, samt 4 årlige møder mellem logopæden og barnets forældre. Herudover skal der beregnes tid til møder med pædagog/lærer i barnets daginstitution/skole.

Gennemførelsesprocenten forventes at være på 100 pct.

Kommunen forventes at drifte indsatsen i 5 år, svarende til 5 behandlingsforløb af 1 års varighed.

Omkostningskomponenterne

Forberedelse

Ingen.

Uddannelse

Der kræves ingen certificering at arbejde med LB. Det forventes dog, at logopæden sætter sig ind i metoden og målgruppen, hvilket antages at have et omfang på ca. 20 timer.

Det engelske materiale består af fem mapper, der indeholder en detaljeret manual, samt forskellige værktøjer og øvelser, som kan bestilles via www.ndp3.org. Prisen er £319. Det antages, at kursen i gennemsnit ligger på 9,25 danske kroner per pund².

Yderligere har logopæden ansvaret for at instruere institutionens personale i metoden og målgruppen, hvilket antages at have en varighed på 2 timer.

² Årsgennemsnit for den britiske pund i 2014, opgjort i danske kroner ("DNVALA" - dst.dk).

Drift af indsatsen

Inden et træningsforløb kan påbegyndes, skal det pågældende barn være diagnosticeret med verbal dyspraxi. Dette sker gennem en undersøgelse på enten Bispebjerg Hospital, Odense Universitetssygehus eller Aarhus Universitetshospital Skejby. Omkostninger i forbindelse med selve undersøgelsen kvantificeres ikke.

Logopæden har ansvaret for at træne barnets tale 2 gange om ugen af 20 minutters varighed, og herudover skal der afsættes tid til forberedelse og evaluering af hver træningsgang. Det forventes, at logopæden i alt bruger 2 x 1 time per uge i minimum et år.

Det danske materiale om metoden, som bruges i træningsforløbet, kan downloades fra www.lydbyggeren.dk. Manualen er gratis, mens plakat med lydalfabetet koster 40 kr.

Yderligere skal der kvartalvist afholdes møder mellem logopæd og forældre og med jævne mellemrum mellem logopæd og barnets pædagog/lærer. Mødet mellem logopæden og barnets pædagog/lærer antages at have et omfang på 1 time per gang, mens mødet mellem forældre og logopæden antages at have et omfang på 2 timer per gang.

Ud over ovennævnte omkostninger, kan der være nogle transportudgifter, der ikke direkte kan kvantificeres.

Medarbejdernes lønniveau

Logopæden antages at have et lønniveau svarende til en pædagogisk konsulent i kommunen. Lønomsatningerne tillægges yderligere en standard overhead på 20 pct. (se bilag A).

Investeringer i materiel

Ingen

Øvrige omkostninger

Ingen.

Tilskud

Ingen

Resultater

Her præsenteres resultaterne baseret på ovenstående input og antagelser. Scenariet bag beregningen ses i tabel 1.

Tabel 1: Specifikation af scenariet bag beregningen

Antal driftsår	5
Antal gennemførte deltagerforløb pr. år	1

Det samlede kvantitative omkostningsestimater ses i tabel 2.

Tabel 2: Kvantitativt omkostningsestimater

Omkostning	Samlet	Kommune	Stat
Omkostninger, pr. gennemført deltagerforløb	55.655 kr.	55.655 kr.	0 kr.

Resultatet viser, at det koster 55.655 kr. per gennemførte deltagerforløb, og at alle udgifter tilfalder kommunen.

I tabel 3 ses en opgørelse over den samlede omkostningsvurdering pr. gennemført forløb – dvs. både det kvantitative omkostningsestimater og de ikke-kvantificerede omkostninger.

Tabel 3: Samlet overblik over omkostningerne

Omkostningselement	Kvantitativt omkostningsestimater, pr. gennemført deltagerforløb	Ikke-kvantificerede omkostninger
Forberedelse	0 kr.	
Uddannelse	1.118 kr.	
Drift af indsatsen	54.537 kr.	Udredning, transport
Investeringer	0 kr.	
Øvrige omkostninger	0 kr.	
Tilskud	0 kr.	
<i>I alt</i>	<i>55.655 kr.</i>	

Følsomhedsanalyse

Resultaterne beskrevet ovenfor er afhængige af de antagelser, som er valgt i scenariespecifikationen.

Da størstedelen af udgifterne i forbindelse med denne indsats udgøres af logopædens løn, vil der kun være meget små ændringer i omkostninger pr. gennemført forløb forbundet med, at samme logopæd afvikler flere forløb pr. år, hvorfor vi i dette tilfælde har valgt ikke at lave en følsomhedsanalyse.

Resultaterne beskrevet ovenfor er afhængige af de antagelser, som er valgt i

Bilag A: Modellen for omkostningsvurderinger

Socialstyrelsens model for omkostningsvurderinger baserer sig på følgende principper:

Budgetøkonomisk opgørelse

Omkostningsvurderingens fokus er på de faktiske udgifter forbundet med opstart og drift af en given indsats eller metode, dvs. der er tale om en budgetøkonomisk opgørelse. Det betyder bl.a., at omkostningerne opgøres ekskl. moms, i det omfang den pågældende aktør er fritaget for betaling heraf, hvilket normalt gør sig gældende for offentlige myndigheder. Udgifterne opdeles på de centrale aktører - typisk kommunen og de øvrige offentlige kasser.

Den budgetøkonomiske opgørelse adskiller sig fra den velfærdsøkonomiske tilgang, som opgør og værdisætter al ressourceforbrug forbundet med indsatsen i pengeenheder (eksempelvis anvendelse af private borgeres tid). For uddybning heraf henvises til Socialstyrelsens brugervejledning for samfundsøkonomiske evalueringer³.

Scenarieberegning

Beregningen foretages for et eller flere specificerede scenarier, hvor der bl.a. indgår antagelser om indsatsens omfang og varighed. Disse antagelser er afgørende for omkostningsestimatet. Jo større en del af omkostningerne der er faste, dvs. er uafhængige af antal driftsår for indsatsen og/eller omfanget af indsatsen, jo mere vil omkostningsestimatet variere som følge af det opstillede scenarie. I de tilfælde, hvor mange omkostninger er faste, vil det være hensigtsmæssigt at opstille flere scenarier, så man får et spænd for omkostningerne.

Bruttoomkostninger

Vi estimerer bruttoomkostningerne ved indsatsen. Dvs. at vi ikke modregner de besparelser, der følger af et eventuelt bortfald af en eksisterende indsats overfor målgruppen.

Faste priser

Alle omkostninger opgøres i faste priser for det aktuelle prisår.

Omkostninger per deltagerforløb baseret på nettonutidsberegning

Resultatet opgøres som *omkostninger pr igangsat og pr. gennemført deltagerforløb*. Disse er estimeret på baggrund af de samlede omkostninger opgjort som nettonutidsværdien (NNV) over driftsperioden.

I beregningen af NNV anvender vi en diskonteringsrate på 4 pct.

³ <http://socialstyrelsen.dk/filer/tvaergaende/socialstyrelsens-viden/samfundsokonomisk-evaluering-pa-socialområdet-brugervejledning.pdf>

Opstartsomkostninger

Vi beregner også opstartsomkostningerne. Opstartsomkostninger omfatter omkostninger til de aktiviteter, der skal gennemføres, inden driften af indsatsen kan gå i gang.

Restværdi af investeringer

Som udgangspunkt medregner vi restværdi af investeringer, der evt. ikke er afskrevet ved driftsperiodens udløb. Hvis der fx foretages en investering ved opstart på 100 kr. med en levetid på 10 år, vil omkostningerne i et treårigt projekt beløbe sig til 30 kr. hvis man ser bort fra diskonteringsraten. Såfremt der ikke er medregnet restværdi, har vi angivet dette under beskrivelsen af den pågældende investering.

Overhead

For nogle omkostningselementer kan der være dele af ressourceforbruget, der ikke fanges med det anvendte prisestimat. I de tilfælde tilføjer vi et overhead på omkostningen. Dette gælder bl.a. for omkostninger til medarbejdere. Her bruger vi lønudgifterne som prisestimat og medregner et overhead for de øvrige omkostninger til medarbejdere (f.eks. udgifter til medarbejderadministration, kontorplads, IT mv).

Enhedspriser og centrale parametre

Omkostningsvurderingen er baseret på en række enhedspriser og centrale parametre, der er generelle i den forstand, at de kan gå på tværs af indsatser. Disse omfatter:

- Diskonteringsrate (4 pct.)
- Standard overhead (20 pct.)
- Deflator (forbrugerprisindekset)
- Timenorm for offentligt ansatte (1.418 timer)
- Lønninger for offentligt ansatte: (Kommunernes og Regionernes Løndatakontor)
- Estimat for rejseomkostninger og dagpenge ved overnatning indenlands og udenlands
- Satser for hoteldispenation ved overnatning indenlands og udenlands
- Estimat for udgifter til teknisk udstyr.